

Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Podsekretarz Stanu
Główny Geolog Kraju
Krzysztof Galos

DGO-OP.0500.27.2026.AK
4432317.18271622.14914172
Warszawa, 04-08-2026

Dot. Odpowiedź na interpelację posła Bartosza Józefa Kownackiego w sprawie skutków finansowych wprowadzenia systemu kaucyjnego dla instalacji przetwarzania odpadów komunalnych oraz samorządów, K10INT17769

Pan
Włodzimierz Czarzasty,
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację przedstawiam wyjaśnienia w oparciu o przepisy ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (Dz. U. z 2025 r. poz. 870, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”.

1. *Czy ministerstwo zamierza wesprzeć finansowo instalacje, które zainwestowały miliony w nowoczesne instalacje, a teraz zostały pozbawione najcenniejszego produktu?*
4. *Jak Ministerstwo zamierza zadośćuczynić samorządom straty w wyniku wprowadzenia systemu kaucyjnego, aby nie podnosiły opłaty za zagospodarowanie odpadu mieszkańcom?*
6. *Czy Ministerstwo prowadzi dialog z Gminami w celu rekompensat za straty?*
10. *Jaki środki Ministerstwo zamierza przekazać na modernizację lub inwestycje związane z powstawaniem nowoczesnych instalacji do segregacji odpadów?*

Ministerstwo Klimatu i Środowiska nie prowadzi prac nad utworzeniem dedykowanych funduszy lub programów wsparcia finansowego dla instalacji, które poniosły nakłady inwestycyjne związane z prowadzeniem działalności w zakresie gospodarowania opakowaniami i odpadami opakowaniowymi. Podkreślić należy, że podmioty dysponujące odpowiednimi instalacjami mogą z własnej inicjatywy zostać włączone w funkcjonowanie systemu kaucyjnego. W przypadku zawarcia stosownych umów z operatorami systemu kaucyjnego będą mogły realizować zadania przewidziane w ramach tego systemu, zgodnie z posiadanymi decyzjami administracyjnymi oraz zakresem prowadzonej działalności. Oznacza to, że istniejące instalacje zachowują możliwość uczestnictwa w rynku i świadczenia usług związanych z obsługą strumienia opakowań objętych systemem kaucyjnym.

Warto zauważyć, że rozwój infrastruktury do recyklingu zakładany jest zarówno w sporządzanych na poziomie wojewódzkim – w wojewódzkich planach gospodarki odpadami (wpgo), jak i odnoszącym się do terytorium całego kraju Krajowym planie

gospodarki odpadami (Kpgo)¹. Obowiązek uchwalania wpgo i Kpgo jest natomiast wprost wskazany w ustawie z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1587, z późn. zm.) (art. 36 ust. 1 i 2). Inwestycje przeznaczone do przetwarzania odpadów komunalnych ujęte w ramach wpgo mają możliwość uzyskania dofinansowania ze środków krajowych i Unii Europejskiej.

Dodatkowo trwają prace nad nowym modelem rozszerzonej odpowiedzialności producenta (ROP) dla opakowań (projekt ustawy u numerze UC100). Jednym z planowanych rozwiązań jest wprowadzenie opłaty opakowaniowej wnoszonej przez przedsiębiorców wprowadzających opakowania do obrotu i przekazywanej za pośrednictwem marszałków województw do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW). NFOŚiGW będzie odpowiedzialny m.in. za wspieranie recyklingu odpadów opakowaniowych o ujemnej wartości rynkowej. Oznacza to, że recyklerzy odpadów, z których powstaje produkt o wartości niższej niż proces ich zagospodarowania, będą mogli liczyć na dofinansowanie w tym zakresie. Ponadto z opłaty opakowaniowej dofinansowane będą zadania gmin związane ze zbieraniem, transportem i przetwarzaniem odpadów opakowaniowych zbieranych w gminnych systemach gospodarowania odpadami komunalnymi.

Jednocześnie należy zwrócić uwagę, że od wielu lat przedsiębiorcy zajmujący się przetwarzaniem odpadów mogą ubiegać się o różnego rodzaju dofinansowanie na realizację proekologicznych przedsięwzięć. Szczególną rolę pełni tutaj Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, który oferuje pożyczki i dotacje na inwestycje z zakresu gospodarki odpadami.

Dodatkowo od 2026 r. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej prowadzi nabór wniosków w ramach programu wspierającego zagospodarowanie odpadów powstałych z produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych. Dotacje dla samorządów pochodzą z opłaty SUP². Oferowane samorządom wsparcie pozwoli zwiększyć skuteczność ich zbiórki i zagospodarowania oraz ograniczyć ryzyko zanieczyszczenia wód i gleb. Dofinansowanie może być przeznaczone na działania związane z gospodarowaniem odpadami powstałymi z produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych: zbieranie, transport i przetwarzanie odpadów z produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych pozostawionych w publicznych systemach zbierania odpadów, oraz na utworzenie i utrzymanie publicznych systemów zbierania odpadów. Budżet naboru wynosi 60 mln zł. Program realizowany będzie w latach 2026-2030.

W związku z powyższym Ministerstwo nie przewiduje obecnie tworzenia odrębnych mechanizmów finansowych mających na celu wsparcie przedmiotowych instalacji ani innych form finansowego wparcia samorządów.

2. Jaką kwotę Skarb Państwa przeznaczył w postaci różnych dotacji do powstających instalacji w latach 2020 – 2025?

W latach 2020-2025 w NFOŚiGW zawarte zostały 23 umowy dotacji na łączną kwotę 169 140 759,13 zł na dofinansowanie budowy/ rozbudowy/ modernizacji różnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych (również np. kompostowni). Dane nie uwzględniają finansowania spalarni odpadów, gdyż NFOŚiGW nie finansował budowy spalarni zmieszanych odpadów komunalnych.

¹ Krajowy plan gospodarki odpadami 2028 dostępny jest pod adresem: <https://www.gov.pl/web/klimat/krajowy-plan-gospodarki-odpadami>

² Opłaty, o których mowa w art. 3 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 433).

3. Ile zostało zawartych umów kredytowych na preferencyjnych warunkach (WIOŚ) latach 2020-2026 na inwestycje w instalacje do segregowania odpadów komunalnych?

W latach 2020-2026 NFOŚiGW zawarł 11 umów pożyczek na finansowanie inwestycji w zakresie instalacji do segregacji odpadów komunalnych, w tym rozbudowy/modernizacji istniejących instalacji komunalnych w celu dostosowania do przetwarzania odpadów zbieranych selektywnie.

5. Czy ministerstwo posiada analizy finansowe wprowadzenia systemu kaucyjnego? Jak tak proszę o kopię opracowań.

Analizy ekonomiczne i finansowe były prowadzone na etapie przygotowywania przepisów dotyczących systemu kaucyjnego. Ich wyniki zostały uwzględnione i przedstawione w Ocenie Skutków Regulacji (OSR) opracowanej na potrzeby projektu ustawy wprowadzającej system kaucyjny (UC98 <https://legislacja.gov.pl/projekt/12356003>).

Ministerstwo nie posiada odrębnych opracowań ani dodatkowych analiz finansowych wykraczających poza dokumentację przygotowaną w ramach procesu legislacyjnego i zawartą w OSR.

Jednocześnie wskazujemy, że zgodnie z założeniami przyjętymi w OSR planowane jest przeprowadzenie analizy funkcjonowania systemu kaucyjnego po upływie pełnego roku jego działania. Analiza ta pozwoli na ocenę rzeczywistych skutków wdrożenia systemu, w tym jego efektów ekonomicznych i finansowych.

7. Czy Ministerstwo planuje wycofać się z systemu kaucyjnego?

System kaucyjny został wprowadzony w ramach transpozycji dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/904 z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie zmniejszenia wpływu niektórych produktów z tworzyw sztucznych na środowisko. Ponadto przepisy w tym zakresie znajdują się w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2025/40 z dnia 19 grudnia 2024 r. w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych. W związku z powyższym Ministerstwo nie prowadzi prac zmierzających do wycofania funkcjonowania systemu kaucyjnego.

8. Czy Ministerstwo planuje zwiększyć opłatę kaucyjną?

System kaucyjny został uruchomiony w dniu 1 października 2025 r., obecnie nie są jeszcze dostępne dane z pełnego roku jego funkcjonowania. Ponadto dopiero drugi pełny rok funkcjonowania systemu kaucyjnego przyniesie dane, które pozwolą na wyciągnięcie odpowiednich wniosków. W związku z tym na obecnym etapie nie są planowane zmiany w wysokości stawek kaucji dla opakowań.

9. Proszę o analizę jaki procent opakowań kaucyjnych nie wraca do systemu?

W trakcie roku nie ma możliwości przeprowadzenia analiz w tym zakresie. Ustawowe cele oraz raportowanie dotyczą okresu rocznego. Możliwość określenia liczby opakowań, jaka nie wraca do systemu będzie zakresem analiz prowadzonych po pierwszym roku działania systemu kaucyjnego.

Z wyrazami szacunku

Krzysztof Galos
Podsekretarz Stanu - Główny Geolog Kraju
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości: Departament Spraw Parlamentarnych, KPRM